

Tana Banas Sumba Mission Project

Zendingsproject van Bill & Marion Sommer

Lieve Sumba Mission vrienden,

Bill Sommer is voor enkele weken in Nederland dus vandaar dat ik de nieuwsbrief schrijf. Omdat ik hier niet zo goed in ben zal ik mijn dagboek verslag aan jullie doorgeven.

10 februari 2005

De afgelopen weken zijn erg druk geweest. In het kindertehuis is een jongetje Salmon van 4 weken oud opgenomen. Hij woog slechts 3 kilo. Afgelopen week kreeg hij ook nog dysenterie en malaria erbij zodat het gewicht wat hij was aangekomen er weer afging. Dinsdagavond hebben we hem naar het ziekenhuis in Waingapu gebracht waar hij aan het infuus kwam te liggen. Om 11 uur 's avonds kwamen we thuis. Het begon zo hard te regenen dat we er niet van konden slapen. Na een uur had het 9 cm geregend. We zijn dankbaar voor de regen die we zo hard nodig hebben. En ook dat de bui pas losbarstte nadat we net thuis waren. De vallei is erg glibberig en gevaarlijk als het regent. In deze dingen zien we de zorgzame en sparende hand van de Heere.

Maandag hebben Dori (een Canadese vrijwilliger), Fenneke (stagiaire uit Nunspeet) en ik, Tuti de lerares van het kindertehuis naar het vliegveld gebracht. Ook ging Yafet, een jongetje van het tehuis, mee voor een bezoek aan het ziekenhuis. Hij moet wat onderzoeken ondergaan. Het heeft weer tbc. Er is nu een nieuwe arts in het ziekenhuis. We hopen dat hij net zo goed is als de vorige arts. Dr. Mass vond het niet leuk op Sumba en is na 2 jaar teruggekeerd naar Bali. We konden niet vroeg in de morgen naar de stad vertrekken omdat Bill de werkmannen naar Wai Urang moest brengen. Ze zijn daar een kerkje aan het bouwen. Theo en Fien Vermeulen hebben ons huis in Waingapu voor 2 weken gehuurd. Maandag zouden ze weer terugkeren naar Bali. Ik had hen graag willen ontmoeten maar toen we aankwamen waren ze net vertrokken. Jeannette en Frank, de studenten van de Bijbelschool in Zeist, waren in het kindertehuis van Theo en Fien wezen kijken. Met z'n allen reden we tegen 5 uur 's middags terug naar Tana Mbanas. We kwamen niet zo hard vooruit omdat we zo zwaar geladen waren en we de bergen op moesten. Toen we bijna thuis waren zei ik: "Fijn, we zullen om 7 uur thuis zijn." Maar toen we de weg naar onze vallei inreden was de weg geblokkeerd met hopen stenen en zand. En we konden er onmogelijk omheen. Het werd al donker en we besloten dat Frank bij mij zou blijven in de truck en dat Dori, Fenneke en Jeannette naar huis zouden lopen met Yafet op hun rug. Ik gaf een briefje mee voor de burgemeester. Hij woont aan de andere kant van de vallei en heeft een motorfiets. Ik vroeg hem om ons te helpen. Hij bracht Fenneke en Yafet naar huis met de motorfiets en kwam met Bill een uur later bij ons. We konden verschillende dingen doen. Wachten tot morgen tot de werklui kwamen, terugrijden naar Waingapu en dan via Lewa naar huis wat een rit is van 4 uur. Dat was eigenlijk geen optie omdat we al zo moe waren. Of we konden kijken of we de werklui konden vinden om de hopen rotsen en zat te verwijderen. De burgemeester had al tegen de werklui gezegd dat wij nog terugmoesten komen uit de stad en dat ze de weg open moesten houden. Maar dat hadden ze dus niet gedaan. Dus ik verwachtte van hen geen hulp. Maar toen Bill kwam reden we naar Napu waar de werklui verbleven tijdens dit project. Eerst weigerden ze maar Bill zei dat de burgemeester had toegezegd dat zij ons zouden helpen. Na een ander uur waren we weer terug en maakten ze de weg vrij. De werkmannen moesten daarna nog 10 km naar huis lopen!

Dinsdag bleven we thuis om aan verschillende projecten te werken. De studenten hielpen met de kinderen en Dori was de hele dag bezig om de baby's eten te geven. Frank is een kinderkoor gestart en een tienerkoor. Iedereen vindt het erg leuk om te zingen. De studenten helpen ook de kinderen met allerlei knutseltjes te maken nu Tuti een paar weken met verlof is.

De volgende morgen gingen we naar Sorru waar Bill bamboe kocht. Hij regelde ook dat het naar ons huis zou worden gebracht. We ontmoeten ook de hoofd ouderling van de kerk van Sorru. Dat was erg fijn want we wilden al een tijd contact met hem opnemen over een nieuwe dominee in Tana Mbanas. Tot nog toe wilden ze niet dat de kerk van Tana Mbanas onafhankelijk zou worden. Want zij ontvangen al het geld van deze kerk. Ook waren ze

bang dat als we onafhankelijk zouden zijn dat ze dan het loon van de dominee moesten betalen. Maar Bill verzekerde hem ervan dat de lonen door de kerk van Tana Mbanas zouden worden betaald. De nieuwe dominee die beroepen is heeft ook een vrouw. Zij is vroedvrouw en zou een uitkomst zijn nu onze vroedvrouw weggaat als ze getrouwd is. We hopen dat ze komen. We hebben ook de politie ontmoet van een afdeling van de bosbouw. Het is zo moeilijk om aan hout te komen. Sumba is van zijn bossen ontdaan en het gouvernement wil ook een stop zetten op het kappen van bomen. Omdat het hout voor de kerk is wilde de politiemann een uitzondering maken. Hij zou een brief schrijven om zo het hout te krijgen. Toen gingen we naar Lewa om Bapak Made te ontmoeten. We brachten ook een zaaimachine mee voor hem. Elk jaar vragen we hem om voorlichting te geven aan de mensen van Tana Mbanas over de landbouw. Hij heeft dan ook dia's bij zich. Made was erg blij met de zaaimachine en na een kop erg zoete thee bekeken we zijn tuin. Hij zei tegen Christina dat hij ook nog een stuk land te koop heeft. Christina kocht wel een koe. Ze vindt het leuk om koeien te fokken. Het geld geeft ze dan aan haar broer. Vervolgens gingen we naar Waingapu om het hoofd van de Synode te spreken. We deden nog boodschappen, dronken koffie in ons huis en reden terug naar Tana Mbanas.

De moeder van de tweeling Joanna en Sarah is zo hard geslagen door haar man dat ze niet meer kon lopen. Hij sloeg haar omdat ze zo ziek was dat ze niet het eten kon koken. Haar benen zijn nu geïnfecteerd en Elsa de verpleegster zorgt nu voor haar.

Toen Bill naar Wai Penjelu ging zondag, waren er veel kinderen met ontstoken ogen. Ze hadden 2 flesjes oogdruppels nodig om alle kinderen te helpen.

Veel kinderen in het kindertehuis zijn nu ziek. Ze hebben hoge koorts en sommigen hebben dysenterie. Het is soms moeilijk om te zien wat er is omdat de kleine kinderen het niet kunnen vertellen. Topan is ook vaak ziek, nu heeft hij ook weer koorts. Afgelopen nacht sliep hij bij ons en vanmorgen at hij een klein beetje.

Zaterdag 12 februari zou een rustige dag worden. Dat dachten we tenminste. Bill zou wat klusjes doen en zou de werkmannen op 5 uur in Wai Urang ophalen. Op de terugweg zag hij een groot vuur richting Tana Pahi. We gingen erheen en zagen dat het huis van Ama's tante tot op de grond toe was afgebrand. Ibu Dus kon haar kind redden van de brand. Bapak Dus probeerde nog wat spullen te redden maar verbrandde daardoor zijn arm en hand. Vorig jaar was al hun aanplant opgegeten door de sprinkhanen. Dit jaar hadden ze een goede oogst maar nu zijn al hun bezittingen verbrand. We konden ze helpen met voedsel en kleding. En Bill kreeg de gelegenheid om van de Heere te spreken, hoe de Heere hen uit liefde roept.

Zondagmorgen om 8 uur hadden we een kerkdienst in de nieuwe kerk in Wai Urang. Mensen van omliggende dorpen waren ook uitgenodigd. We wachten en wachten en eindelijk om 9:45 konden we beginnen. Er is een nieuwe leerkracht op de school in Wai Urang. Ze leerde de kinderen wat liederen die gezongen werden tijdens de dienst. Er werd goed geluisterd en het wachten waard geweest.

We haasten ons naar de kerk in Tana Mbanas, waar Bill zou spreken.

Maar we waren te laat en een van de ouderlingen was de dienst begonnen. Ze dachten dat we niet meer zouden komen.

's Middags gingen we naar Waipan Jialu, maar het regende zo hard dat de weg erg glad en gevaarlijk werd. Op de terugweg deelden we vitaminen uit en medicijnen en snoep. De kinderen stonden in de stromende regen op ons te wachten.

's Avonds kwamen er zo'n 20 jongelui voor catechisatie en napraten over de dienst van vanmorgen. Veel komen om elkaar te ontmoeten en de snack na afloop. Maar ze luisteren naar wat er wordt besproken. Ibu Dus kwam gisteren om te vragen of er een dankdienst kon worden gehouden bij hun afgebrande huis. Ze vertelde dat ze de hele nacht niet had kunnen slapen na de woorden van Bill. En dat we zo goed waren geweest om kleding en voeding te geven. Daar wilde ze God voor danken. Die avond hadden we de dienst. Bill sprak opnieuw van God en dat God wil dat ze Hem dienen. Hoeveel Hij houdt van de mensen in Tana Mbanas. Ibu Dus hilde en hilde. Voor de dienst kregen we thee en na de dienst kregen we een hele maaltijd aangeboden. We vonden het wel moeilijk om hun eten op te eten maar anders zouden ze beledigd zijn als we niets aten. Eerst kregen de gasten, toen we klaar waren kregen de oudere mensen en wat over was voor de kinderen.

Maandagmorgen om 6 uur vertrokken we naar de stad Waingapu. Jeannette ging mee. Eerst stopte we bij het ziekenhuis om te kijken of Salmon en Juni (verzorgster) mee naar huis konden. Het ging goed met Salmon. Na het boodschappen doen keerden we terug naar huis.

Deze morgen is er ook begonnen aan de kerkbouw in Waipan Jialu. Het water voor het cement moet van hier erheen gebracht worden.(12 km) Er zal heel wat heen en weer gereden worden.

Salmon had weer diarree maar vanmorgen ging het weer beter.

Een jongen van Tanah Pahi werd gisternacht getroffen door de bliksem. Toen hij niet thuiskwam gingen ze hem zoeken en vonden hem, helemaal verbrand. Hij zat onder een boom te schuilen voor de bui. Een andere jongen werd door Bill van Waipan Jialu meegenomen. Hij had ook dysenterie maar reageerde goed op de medicijnen.

18 febr.

Made de voorlichter van de landbouw kwam gisteravond om informatie te geven aan de mensen. Er waren zo'n 300 mensen en kinderen. We hopen dat de mensen de informatie gebruiken. Made vertelde ook dat het heel belangrijk is om bomen te planten bij hun huizen.

Veel mensen kwamen ook hun groente aan ons verkopen voor de kerkopening morgen in Wai Urang.

Maandag 21 febr.

Bill sprak in Tanah Pahit gisteren en 's middags in Waipan Jialu. Toen ze aankwamen begon het te stortregenen en moesten ze de truck bovenaan de berg laten staan. Toen ze thuiskwamen zaten ze helemaal onder de modder.

Er zijn weer 2 mensen getroffen door de bliksem terwijl ze voor hun huis zaten. Een jongen is dood en de ander zwaar gewond. Het huis brandde ook af. Er wordt gezegd dat ze getroffen zijn omdat ze van die grote kapmessen aan hun gordel hebben hangen.

We kregen een telefoontje dat het vliegtuig waar Bill mee zou gaan een dag eerder zou vertrekken. We planden dus om dinsdagavond naar Waingapu te gaan en zo de vroege vlucht naar Bali konden nemen. Er was nog zoveel te doen voordat Bill vertrok. Er moesten dingen gerepareerd worden, instructies gegeven worden voor de komende weken enz. Maar uiteindelijk laat in de middag vertrokken we naar de stad. De truck maakt een enorm kabaal maar Bill zei me geen zorgen te maken. De volgende morgen hielp hij met boodschappen doen en om 9 uur bracht ik hem naar het vliegveld.

Donderdag was een gewone dag, patiënten die langskwamen en de mannen waren goed aan 't werk zonder begeleiding van Bill. Ik ging met de studenten en Dori naar de stad waar we een nacht bleven slapen. Zo konden de studenten e-mailen en relaxen. We gingen uit eten en bestelden saté, 10 stokjes voor 50 cent. Maar toen kregen we een complete maaltijd. Het was heerlijk.

Vrijdag moesten we om 2 uur terug zijn voor het koor van Frank. We waren er precies op tijd. 's Avonds kwamen de jongelui voor de koorrepetitie maar om 9 uur werd ineens geroepen: "Brand". Het nieuwe huis van de burens in vlammen opgegaan. Het verhaal gaat zo: De moeder en haar 2 kleine kinderen waren alleen thuis. Plotseling zag ze dat iemand haar varken stal. Ze was zo bang dat ze niet naar buiten durfde te gaan. Maar wat gebeurde er, de dief goot benzine over de omheining waar het varken in had gezeten, en stak het in brand. Het vuur verspreide zich razendsnel en zo vloog ook het huis in brand. Maar de moeder was nog steeds te bang om naar buiten te komen vanwege de dief. Cornelus en Lius die aan de overkant wonen zagen de vlammen en renden naar het huis. Daar zagen zij de moeder zitten met de vlammen achter haar. Ze kregen haar en de kinderen in veiligheid en een klein varken wat onder het huis leefde. Een tijdje later kwam de vader aanrennen en dacht dat zijn vrouw en kinderen nog in het huis waren. Hij wierp zichzelf in de vlammen. Hij werd eruit gehaald en moesten hem tegenhouden. Hij raakte bewusteloos maar een vrouw blies met iets in zijn oor. Hierdoor kwam hij weer bij. Toen hij het vuur weer zag wilde hij opnieuw naar binnen gaan. Nu werd hij vastgebonden. Er ging een enorme klagzang op. Ik vond Jeanette met haar arm om de schouders van een huilende vrouw. Maar toen ze me zag praten met Jeanette, liep ze weg en even later stond ze te schreeuwen tegen de mensen. Het is soms zo moeilijk om te weten wat deze mensen voelen en denken. Christina raakte ook al over haar toeren omdat ze bang was dat de dieven naar het tehuis zouden komen als het donker werd. Maar niemand wist waar de dieven heen waren gegaan.

Zaterdag hoorden we dat er een ondervoed kindje was. Maar we konden het nergens vinden. Zondagmorgen ging iedereen naar de kerk omdat de koren ook zouden zingen. Jeanette en ik pasten op 9 baby's. De andere kinderen waren mee naar de kerk. Er sprak een kandidaat en er waren veel mensen.

's Middags reden we de medicijnenroute. Het duurde 2 uur. Er waren verschillende mensen met malaria en andere kwalen. We vonden de ondervoede baby maar de ouders waren niet thuis. We konden de baby niet meenemen.

Er was nog een kind met een steenpuist op zijn ooglid. Ik kon niet echt iets doen. Gelukkig kwam er al was het al opengesprongen en zag het kind er goed uit.

De kerk van Wai Urang

's Avonds was er catechisatie en Martinus de ouderling, had de leiding. Het was een fijne avond. Er waren wat vragen over de preek en Martinus wist geen antwoord. De Heere gaf me de wijsheid om antwoord te geven. Ook sprak Christina en werd er gepraat over het avondmaal. Ik kon uitleggen wat nodig is om aan te gaan met avondmaal. Martinus vertaalde het in het Sumbanees om het begrijpelijk te maken voor de mensen.

Martinus heeft een prachtige preekstoel gemaakt voor de kerk in Wai Urang. Hij wilde daar net zo'n mooie preekstoel als in de kerk in Waingapu. Alle mannen werken zo zelfstandig terwijl Bill weg is. Een enorme vooruitgang met 5 jaar geleden toen ze zo goed als niet wilden werken.

Opnieuw willen we iedereen bedanken voor hun voortdurende steun en gebeden. Dat de Heere het werk in Tana Mbanas zal zegenen tot Zijn glorie en heerlijkheid en tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

Groeten van het Sumba Mission Team,
Marion Sommer

Dit project kunt u financieel ondersteunen door uw gift over te maken op Giro 249300 of bankrek.nr. 385287445
t.n.v. SDOK (Stichting De Ondergrondse Kerk) te Gorinchem o.v.v. Sumba Mission, projectnr. 8180

correspondentieadres: fam. C. Bergshoeff, Archimedesstraat 15, 2871 XJ Schoonhoven
website: <http://home.filternet.nl/~sumbamiission> e-mail: sumbamiission@filternet.nl